ՔՈՍՆԵՒՈՒԹԵՐԱՐԴ—ՏԱՐԻ—ԹԻՒ— 2278 - ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—15 - ՄԱՐՏ—Ն· Տ·—27—ՄԱՐՏ—1879

ՊԱՏՄԱՆԻՔ

Տարեկան գին կ· Պոլսոյ համր· 8 մկճ.
» » Գաւառաց » 10 մկճ.
Վեցամս· » կ· Պոլսոյ » 4 մկճ.
» » Գաւառաց » 5 մկճ.
Օտար երկիրներու » 50 ֆր·
Մանուկան տողը մէկ անգամի համար 3 դուրուչ, երկու անգամի համար 2 դրչ է· աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կըլլայ ։
Իրաքանչիւր թիւ 40 վարա պղինձ։

ԱՐԱՐԻՉ

ՀԱՆԱՊԱՏԱԶՕՐԵԱՑ

ՊԱՏՄԱՆԻՔ

Դարձ պնացած լրագրաց ճանրուձ ծախքը խմրագրութիւան վրայ է ։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ պրութիւն խմրագիր —Տնօրէնին պիտի ուղղուի, Գալաթիա Սանտըքճըլար Ճատեսկի թիւ 198, նօրօ խան, Մասխոի գրասենեակը ։
Ճանրուձ ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր ։
Ձանգուած նամակ, յղուած, և եա չին արուիր ։

ԿԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 15 ՄԱՐՏ

Ա. Զ Դ

Թղթադրամին անկումը մինչև տուրևառի մէջ չընդունուելու և չը վոխանակուելու ասոխման հանձնելով, հարկադրեցանք այսօրէն սկըսեալ 40 վարա պղինձ դրամ որոշել ձեռքէ վաճառուած Մասխոի թերթերուն համար ։

ԿԱՂԱՔԱԿԱՆ

Երէկ Բ· Դուռն արտաքոյ կարգի խորհուրդ մ'եղաւ, և Թղթադրամին անկման առաջքն առնելու համար ո՞րոշուեցաւ դանձուն հասութիւց 1/3 ը թուղթ առնելու տնօրէնութեան դրծադրութեանը մտին հասարակութեան ապահովութիւն տալու համար յայտարարութիւն մը հրատարակել։ Գանձային վիճակն առ այժմ արտաքին օդնութեամբ չկրնալով բարւոքիլ, Բ· Դուռը պարտաւորուած է ինքն ի՞նն օգնելու ։

Անդլոյ խորհրդարանին մարտ 13ի նստին մէջ Արևելեան վոխառութեանց վրայ վիճաբանութիւն մ'եղաւ, որ մեր չահերուն ուղղակի յարաբերութիւն ունի ։ Սըը Ֆանպել ըսաւ թէ վախճալի չէ որ Անդլիա Արևելեան կառավարութեանց դիւրացնէ նոր վոխառութիւններ ընել, քանզի անոնք հինները չեն վճարեր ։ Յետոյ խօսքն եգիպտոսի վրայ դարձընելով, Պ· Ֆանպել ըսաւ թէ հոն բարւոք վարչութիւն մը նստելու վրայ ձերն ուրիշ բան չեն նշանակեր, բայց եթէ եգիպտական արժեթղթոց դիներն բարձրացնել յօգուտ անոնց տէրերուն ։ Պ· Ճենքինս ըսաւ թէ ո՛րչափ կը հաստատուի որ անկարելի է Թուրքիոյ գործադրել իւր յանձն առած պարտականութիւնները ։ Պ· Օրէյլի ըսաւ թէ կը լսուի որ Անդլիա առուրներ պիտի կարդէ Օսմանեան երկամեայ հատուցանելու և Թուրքիոյ նոր մէկ վոխառութիւնը դիւրացնելու համար, և նախարարներն հրաւիրեց որ Թուրքիոյ վոխ տալու չը յորդորեն դրամատէրերն ։ Ելուժիոյ նախարարն իւր պատասխանին մէջ յայտարարեց թէ կառավարութիւնն առանց խորհրդարանին հարցնելու նոր պարտականութիւն մը յանձն չը պիտի առնու ։ Անդլիական կառավարութիւնը ներկայ պարագայիս մէջ բնաւ երաշխաւորութիւն ՝ընելու փոյթ չունի· այսու ամենայնիւ խորհրդարանին առաջարկութիւնները ներկայացնելու համար իւր ձեռքը կապել չուզեր· Բայց եգիպտոսի մէջ բռնած ընթացքը Թուրքիոյ մէջ ալ չպիտի բռնէ· Ասով Անդլիոյ նախարարն ըսել կուզէ թէ Անդլիա չպիտի պնդէ որ Թուրքիա անպատճառ Անդլիացի պաշտօնատարները գործածէ եգիպտոսի պէս ։

Կերևի որ Անդլիա մտադիր է Ափղանստանէն կարևոր դիրք մը Հնդկաստանի հետ միացնելու։ Ասոր դիրքն Հօրմուզի ձորէն մինչև Գանտահար կերթայ, ներկայ սահմանէն եօթանասուն ութսուն մղոն անդին ։ Խորհրդարանին մէջ Հնդկաստանի նախարարն յայտարարեց թէ Անդլիա Ափղանստանայ կողմէն սահմանը պիտի տարածէ, և պատերազմական գործոց նախարարն՝ լինչպէս նաև Լորտ Նաբիեր զօրավարը ծանուցին թէ պէտք է սահմանին մօտ եղած կիրճերն առնուին, որպէս զի Հնդկաստան ապահովի, և եթէ ապագային մէջ անոր վրայ յարձակում կամ պատերազմ պատահի, Հնդկաստանէն դուրս լինի և ոչ ներսը ։ Ռօպերթս զօրավարն արդէն յայտարարութիւն մը հրատարակած է, որով կը ծանուցանէ յիշեալ տեղերու ցեղապետաց թէ իրենք վերջապէս Անդլոյ պաշտպանութեան ներքև անցած են, յորմէ շատ դոհ պիտի լինին, քանզի Անդլիա իրենց երկիրը պիտի բարեկարգէ, վաճառականութիւնը ծաղկեցնէ, ճանապարհներ շինէ և բնաւ իրենց կրօնից և սովորութեանց չպիտի դպչի։ Անչուշտ Հընդկաստանի վոխարքային և եպատուպ խանի միջև եղած հաշտութեան բանակցութիւնք այս հիմանց վրայ են, բայց արդեօք նոր Լիվերը զանոնք պիտի ընդունի՞։

* * *

Հունգարիոյ Թէյա դեան յորդորով, Սէճէխին քաղաքը ասատկապէս ողողեց ։ Քաղաքը բոլորովին Տուրին ներքև է, և տան հարկերի չափ ստորերն ութ հարկերը քանդուած և 1900 հոգիի չափ Տրամյն եղած են ։ Մնացեալ բնակիչք սարսափահար կը փախչէին ։ Աւստրիոյ կայսրը փութայ օգնութիւններ դրկել և անձամբ Սէճէխին երթալով Տրասոյղ քաղաքը նայեցաւ աչքե անցուց ։ Հունգարիոյ նախարարն 200,000 ֆիորին առնուով Սէճէխին դնաց, և երեսփոխանայ ժողովը ալ միլիոն մը ֆիորին օգնութիւն որոշեց Սէճէխինի բնակիչներին վաճառականութիւն ընդ ամենց պարագրերը վճարելու համար ։

* * *

Հեռագիրը քանի մը չարաթ առաջ ծանոյց թէ Շեր Ալիի մահուան և եպատուպ խանին անոր յաջորդած միջոցին արիւնուչտ կռիւներ տեղի ունեցեր են Ափղաններուն մէջ։ Նորպայի բժիշկ մը, որ այն անցքերուն ականատես եղած է, հետևեալ տեղեկութիւնները դրած է Եւրոպական լրագրաց ։

Շեր Ալիի յաջորդութեան երեք թեկնածու երևան ելան Ափղանստանայ թագաւորական քաղաքին մէջ ։ Առնոյ մին էր Շեր Ալիի եղբօրորդի Համիտ, որ Անդլիացւոց կուսակից է։ Իւր կողմնակիցներն, անչուշտ Անդլիացւոց լրտեսներէն դրդեալ, Շեր Ալիի մեռնելէն օր մ'առաջ (փետր· 16ին) սկսան աշխատիլ յաջորդութիւնն Համիտի ձեռքն անցուցանելու ։ Քաղաքին ամբողջ պահապան զօրքն իրենց Ցէյս հրամանատարին և քաղաքապետ Լէյնսպրին հետ այս չարժման հետևեցան՝ հակառակ Ջանից մուս թեկնածուաց, որք էին Լմիրին Իպրահիմ որդին և Սըլի Թոռն ։ Այս վերջիններըը Թաշքաբուլի բերդը դըրնային, որոյ հրամանատարն Համիտի կուսակցութենէն չահուած լինելով, զանոնք կողոպտեց ։ Լմիրն որդին և Թոռն հարկադրեցան լեռը վխախչել ։ Լէյնսպ քաղաքապետը զանոնք գիշերն 'ի բուն հալածեց ։ Լմիրը Շեր Ալին հետևելով առաւօտ մեռաւ ։

Յայնժամ Պալա քաղաքին պահապան զօրքն, որ Համիտի կուսակցութենէն վարձուած չէր և վաշտ մը զօրքէ կը բաղկանար, վերոյիշեալ դեպքերն լսանալով, վախստականաց օդնութեան դիմեց երկու թնդանօթով, և Թաշքաբուլի բերդը ռմբակոծեց ։ Համիտի կուսակցութիւնն յուսահատելով՝ ուրիշ մէկը փնտռեց, և յաջորդ ցոյց տուաւ Շեր Ալիի սիրելի զրոյն սրդին Աբդուլլահ ձանը, զոր Շեր Ալի նախ երեն ժառանգ կարգած և ապա եպատուպ խանն անոր տեղ անցուցած էր ։ Զօրքերն Աբդուլլահ ձանն Լմիր ճանչել չուզեցին։ Յայնժամ եպատուպ խանի կուսակցութիւնն, որոյ խօսքն եղած չէր, այս պատահումներէն օգուտ քաղելով, եպատուպին Ա.Համէտ անուն մեռաւոս նամեայ որդին փղի մը վրայ նստեցուց, զայն նահանգին կառավարիչ՝ և եպատուպ խանն ալ Լմիր հրատարակեց ։ Ա.Համ այսպէս եպատուպ խանի կուսակցութիւնն յաղթող ելաւ ։

Անմիջապէս վրեժխնդրութիւնն սկսաւ Համիտի կուսակցութեան դէմ և ժամէ 'ի ժամ աւելցաւ ։ Համիտի կուսակից զինուորական պետները ջարդուեցան՝ յաղթող կուսակցութեան հատանութեամբ ։ Հետևեալ օրը, փետրուար 22, Լէյնսպ քաղաքապետին առնն աւարառութեան մատնեցաւ, իւր կանայք զօրաց ձեռք յանձնուեցան, և աւարառութիւնն ամբողջ քաղաքին մէջ չարունակեց՝ մինչև իսկ եպատուպ խանի դահակալութիւնն աւերող քան և մէկ թնդանօթ արձակուելէ յետոյ ։ Նոր քաղաքապետին սպառնալեացն հակառակ, մինչև իսկ այս անցքը պատմող եւրոպացի բժիշկին իւր ձիերուն համար գտնած յարդն ալ ուրիշ առնուեցաւ ։ Ա.Նիշխանութիւնն հինգ օր տևեց ։ Վերջապէս Լէյնսպ քաղաքապետն և Ցէյս հրամանատարը զօրաց ձեռքը մատնուելով սպաննուելէ ետև՝ բռնկորգութիւնը վերար· 26ին վերահաստատուեցաւ ։ Այսպէս ահա Ափղաններսատնայ մէջ Անդլիական կուսակցութիւնն յաղթութեան հայրենասէր կուսակցութենէն ։

* * *

Տրապիզոնէն Մէսէնճըը լրագրին դրուած նամակ մը փռըր—Ասիոյ և մանաւորապէս Հայաստանի անատուաց կարևոր խնդիրը կը յուզէ ։ Անատուներուն բաղմադիմի օգուտներն յայտնի են ։ Մինչև յարդ կը դատուէր թէ ընատօրուն բնակիչք ի՞նչ ազգութեան պատճառաւ անատուները շատ գէշ կը գործածեն և անոնց ջնջման պատճառ կը լինին ։ Բայց Մէսէնճըրի թղթակիցը կըսէ թէ կարնոյ և կարսի միջև դանուող Սօղանլը լերանց անատուներուն երէկ ամենը՝ դէթ մեծագոյն մասն այժմ Ռուսիոյ անցած լինելով, կարնոյ և դրեթէ բոլոր Օսմ· Հայաստանի համար մեծ կարևորութիւն ստացած է փայտի խնդիրը՝ թէ՛ այրելու և թէ՛ շինութեանց համար ։

Պերլինի վիճակագրվին մէջ Անդլոյ լուսգօրք հոգ տարին Թուրքօ—Ռուսական նոր սահմանագլուխն՝ պիտի կերպիւ դծելու, որ Պարսկաստան տանող դլխաւոր ճանբան Թուրքիոյ մէջէն անցնի ։ Բայց հաւանական նաբար ուշադրութիւն չեն ըրած թէ Սօղանլըի անատուներն ի՛նչ մեծ արժէք ունին Օսմանեան դատատոյ համար, և թէ այդ անատուները Ռուսիոյ անցնելով յիշեալ դատատոյ բնակիչք ի՛նչ մեծ կարօտութեան մէջ պիտի կրնան ։ Աւոր անմիջական հետևանքն այս պիտի լինի որ վաճառն ու ածուխը շատ պիտի սղին, որով ամեն տեսակ չինութիւնք կամ ուրիշ արուեստական ձեռնարկներ մեծ դժուարութեանց պիտի հանդիպին ։

*Կը հաւատան թէ, կը յարէ թղթակիցը, քանի որ սահմանագլուխները տակաւին վերջնականապէս չեն որոշուած, Ռուսական իշխանութիւնը դիւրութիւն կ՚ընծայէ Սօղանլըէն վայր և ածուխ տանելու 'ի դարին, և այս ալ առանց նպատակի չէ, որովհետև քանի որ սահմանագլուխն անդառնալի կերպիւ որոշուած չէ, իրենց համար լաւ է որ Սօղանլըի անատուներուն մեծ արժէքը շատ ուշադրութիւն չը դրաւէ ։ Յուսալի է որ սահմանագլուխը որոշելու պատճառ ունեցող պատուիրակները Թուրքիոյ օգտին համար սահմանագլուխն հնար եղածին չափ դէպ Արևելք քշելու կարևորութիւնը կ՚ըմբռնեն ։ վասն զի այն անատուն քանի մը մղոն տեղ անհուն կարևորութիւն ունի Թուրքիոյ համար ։ Իսկ ե-

թէ Պերլինի դաշնագրութեան սըրտմադրութիւններն ա՛ինչափ բացորոշ են որ կարելի չինի այլ անտառնեըրէն մին թուրքիոյ թողուլ, դանդ կըըներ այնպիսի կարգադրութիւն մը լինելիք որով չինուհեան փայտերը քանի մը տարի կարենան առհմանադրվիլն տադին անցնիլ, մինչև որ ուրիշ միջոց մը գտնուի փայտ հայթայթելու, հեռաւոր տեղերէ բերելով կամ նոր անտառներ մշակելով։ Այլա թէ ոչ, Թուրքական Հայաստանի ժողովրդոյ ղալի կերպիւ նուաղելուն պէտք է սպասել։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնտրա 25 մարտ.

Երեսփոխանաց ժողովին մէջ ելևմտից նախարար Սըր Սթաֆֆորտ Նորթքոթ ըսաւ թէ Եգիպտոսի մէջ տագնապը կը չարունակէ, թէ ինք չկրնար այս դործին վերաբերեալ պաշտօնագրերն հաղորդել ժողովին, բայց այս խնդրոյն վրայ կառաւարել համաձայնութիւն կայ Գաղղիոյ և Անգղիոյ միջև։

Վիէննա 24 մարտ.

Երեսփոխանաց ժողովը օրինաց ծրագիրը մ՚ընդունեց որ կառավարութեան արտօնութիւն կուտայ անուանական 100 վիրան ոսկւոյ արժեթուղթ հանելու՝ 1879 տարւոյն բացը դոցելու համար։

Աւստրական դործոց նախարարը նոյն նստին մէջ յայտարարեց թէ կառավարութիւնը Սերպիոյ հետ վերստին բանակցութեան սկսած է աւստրական դաշնագրութեան համար, և կը յուսայ որ բանակցութիւնը չպէտք վախճան մը պիտի ունենան։

Ա՛յս առաւօտ հասած հեռագիրք

Փարիզ 25 մարտ.

Անցեալ հինգշաբթի օրը Պ. Պ. որ Քոթթուլի և Շվիտ Սիլիսլոյն Փիլիպէ Վըրտարձան՝ Սթօլիրին զօրավարն անոնց յայտարարած լինելով թէ ինք չպիտի կրնայ Պ. Շվիտը պաշտպանել Պաւրկազ դնացած ժամանակ՝ առանց պինուարական մեծ զօրութիւն մը հանելու և առանց խոտութիւն դործածելու։

Պ Տը Քոթթուլի Փիլիպէ վերադառնալէն հետևեալ օրն իւր ճանըրդրութեան բոլոր դէպքերն իմացուց Նըրսպան յանձնախումբին, որ անոր ընդդատքն հաւնեցաւ։

Շաբաթ օրը Պ Շվիտ պատճառաբանեալ նամակ մը, զոր առ Նըրսպանի յանձնախումբն ուղղած էր, Արևելեան Քուվէյլի եվևմտից ընդհանուր անօրէնի պաշտօնէն հրաժարեցաւ։

Յանձնախումբն երկէ արտաքոյ կարգի նիստ մ՚ընելով հետևեալ որոշումն ըրաւ։

« Յանձնախումբը կը յայտարարէ թէ Ռուսական իշխանութեանց ոտանց կողմանէ յարուցեալ դժուարութեանց և ժողովրդեան դրգռեալ վիճակին պատճառաւ, Պէրլինի դաշնագրութեան 19 րդ յօդուածին արտադրութիւնները չէ կրցած գործադրել, և ինքզինք ամեն պատասխանատուութենէ ազատելու համար, Եւրոպական տէրութեանց ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ այն յայտարարութեան վրայ։ Միանդամայն յանձնախումբը կը խնդրէ Պ. Շվիտէն որ իւր պաշտօնը կրցածին չափ չարունակէ մինչև որ յանձնախումբը լուծուի։ »

Ռուսիոյ պատուիրակներն այս որոշման հակառակ քուէ տուին. Գերմանիոյ պատուիրակը քուէ չտուաւ։ Ա՛յս որոշումը վիճարանութեան ներքև դնելէ առաջ, պատուիրակներն որոշած էին թէ մեծատանութեան քուէն օրինք է, հետևաբար որոշումն ընդունուեցաւ։

Փարիզ 26 մարտ.

Անգղիոյ թագուհին այսօր Փարիզ հասաւ ծալեալ, և վաղն Իտալիա պիտի երթայ։

Լոնտրա 26 մարտ.

Օտ. Բօնս.		11 9/16
Փոս.	1865	14 3/4
»	1869	14 1/2
»	1871	53 1/4
»	1872	21 1/2
»	1873	12 7/8
» Եգիպտ.		70 3/4
Անգլ. Բօնս		96 7/8

Փարիզ 26 մարտ.

Օտ. Բօնս.		11,80
Գաղղ. Բօնս.	3 0/0	78,52 1/2
» »	» Նոր	81,45
» »	3 0/0	113,90

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ա՛յս առաւօտ հրատարակեալ պաշտօնական տղեկ մը կը յայտնէ թէ կայսերական պալատան մէջ դանուած ապեզէն ու արծաթեղէն կահերէն անհրաժեշտ եղած մէկ մասը մեռ վար դրուելէ յետոյ, Վեսպատը վաճառելու պատրաստուած եղած ժամանակը տեսնուեցաւ թէ պալատին կոխուելով մեռած ըլլալուն՝ վերոյիշեալ երեք նահանգները վերահաղորդելու լիազօր իշխանութեամբ։ Ամենէն առաջ՝ տաճիկական ու պատարանները կազմելու հոդ պիտի տանին։ Նաև պաշտօն ունին տուրքերուն և հարկերուն քանակութիւնն ու բաշխումն առուդել՝ հարկ եղած բարեփոխութիւնն ընելով։ Աւելի կամ նուազ թափառական ցեղերուն կայունութիւնն ալ պիտի կանոնաւորին, և օրինաց հնազանդելու վիճակի մէջ դնեն։

Եւրոպական լրագրոց մէջ տեսնուած Հավասի հեռագիրը մը կոչտ անուն Ռուսական թերթին մեկ լուրը կը ծանուցանէ, որուն նայելով՝ Ռուսիա պիտի յայտարարէ եղեր Բ. Դըրան թէ Պալքանի կիրճերը պիտի պահէ իրը երաշխաւորութիւն պատերազմական տուգանոց հատուցման։

Թրնովայէն կը դրկեն թէ անդղանուող Օամ. պատուիրակը բողոքեր է Պուլղարիոյ սահմանադրութեան Ծրագրին 16րդ և 8րդ յօդուածոց դէմ, որոց մին՝ ինչպէս կը յիշեն ընթերցողք, Պէրլինի դաշնագրութեան հակառակ կը յայտարարէ թէ Պուլղարիոյ դահը ժառանգական պիտի լինի, և միւսը Պուլղարիոյ իշխանին իրաւունք կուտայ օտար ազգութենոյ հետ պայմանագրութիւններ կնքելու՝ իշխանութեան ներքին գործոց համար։

Բնթայի հանրագանօթ Գոն Մարչէ վաճառատան անօրէնները Պ. Լուի Պօրթօլիի հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան ստացան։

Կը թուի թէ Իննամիէֆ գործակատարը դիւանագիտութիւնը թողլը և բրիչը ձեռքն առեր է։ Ն. վսեմութեան Գաղղիա երթալը քաղաքական նպատակաւ չէ եղեր, այլ չատերն չինութիւնն ուրիշ ճարտարարուեստական նիւթեր խնամուելու համար է եղեր։

Մշեցի Յակոբ անուն տարիքաւոր մը որ 2—3 տարի առաջ հոս եկած էր, նախընթաց օրը ձերբակալուելով ատրիճեան բանտը տարուեցաւ, և երեկ ալ յիշեալ անձին բնտռած անհնակը խուզարկութիւն եղաւ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԿՕՉԱՄԸ ՈՒՄՄՈՒՄԻՆ

Երէկ իրիկուն պատեցաւ	12,20
Այս առաւօտ բացուեցաւ	12,32
կէս օրին	12,38
Բառմլի երկաթուղի	Փր. 41
Թղթադրամ	վր. 640

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն,

Մարաշէն տիար. 15 Թուով հեռևեալ տեղեկութիւնները դրուած են.

« Տէրսիս միւթէսարըֆի վէյսի փաշան ամիսէ մ՚ի վեր Հալէպ կը դտնուի, ուր կըսուի թէ կառավարին և նորա մէջ անհամաձայնութիւն ծագած է։

Վերջին օրերս Հալէպէն եկած դաղանի հրահանգի մը վրայ տեղւոյն Թէմիեիի հաւգուդը Ֆիւսուլի Գեր. Նիկողայոս եպիսկոպոսին համար մեծ հալածանութեան դանդը սարքուեցաւ, և երեկ ալ յիշեալ անձին բնակած անհնակը խուզարկութիւն եղաւ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԿՕՉԱՄԸ ՈՒՄՄՈՒՄԻՆ

Երէկ իրիկուն պատեցաւ	12,20
Այս առաւօտ բացուեցաւ	12,32
կէս օրին	12,38
Բառմլի երկաթուղի	Փր. 41
Թղթադրամ	վր. 640

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն,

Մարաշէն տիար. 15 Թուով հեռևեալ տեղեկութիւնները դրուած են.

« Տէրսիս միւթէսարըֆի վէյսի փաշան ամիսէ մ՚ի վեր Հալէպ կը դտնուի, ուր կըսուի թէ կառավարին և նորա մէջ անհամաձայնութիւն ծագած է։

Վերջին օրերս Հալէպէն եկած դաղանի հրահանգի մը վրայ տեղւոյն Թէմիեիի հաւգուդը Ֆիւսուլի Գեր. Նիկողայոս եպիսկոպոսին համար մեծ հալածանութեան դանդը սարքուեցաւ, և երեկ ալ յիշեալ անձին բնակած անհնակը խուզարկութիւն եղաւ։

Մարաշու մէջ այժմ 139 Աբնեցի, Յանուզդի և Միասլի բանտարկեալ ազդպետներ կը դտնուին. 40 Հիւանդկայ և մեռելոյ թիւը 13ի հասած է։

Կառավարչին այս չարքաշ հեռագրով հրաման եկաւ որ բանակ կոխելու ամբաստանութեամբ 28 Մխոյեցի բանտարկելոց մէջ երեք դաղանութիւն ընողներ կան, բանտը պահելով, մնացեալներն արձակուին։

Աստղմէ մէկ քանին արդէն Հալէպ դրկուած են, մէկ քանին մեռած, վերջին համար դաղութեան ամբաստանութիւն եղած է, և միայեալ առաջն անձանց ալ այսօր կամ վաղն ազատութեան հրօք կայ, բայց կառավարութիւնն օր օրի կը յետաձդէ։

Բանտարկելոց մէջ հիւանդներուն թիւը երեքտասի չանցնելու վրայ է։

Թաթար և Չերքէզ դաղթականաց թիւն օր ըստ օրէ բազմանալու վրայ է հետ Դաղութեան յանցանօք բանտարկեալ Չերքէզի մը տղդականերէն 100 ի չափ գինեալ անձինք 15 օր առաջ հազարապետին վրայ յարձակելով պիտի սպաննէին՝ եթէ տերութեան գինուորները վրայ չհասնէին։ Բանտարկեալ Չերքէզն խաղաղ տղայ։

Ա՛յս այս վիճակին մէջ է տեղւոյս կառավարութիւնը։ Բրնտանեայք միշտ ան ու դողի մէջ են »։

Հետևեալ նամակին մէջ պատմուած բարբարոսական դործն եթէ նկարագրուածին պէս ճիշդ է, չը կրնար անպատիժ թողուիլ։ Թող. խորհրդոյ անդամ մը կը յանդդնի խնդդ ժամնակ մը յանկրաւի պատկոծել այն ատելութեան անապրտուն խժդժութեան, որ խնդդը, եթէ լսածնիս ատդդ է, վիրաւորուելով անհոդնոյ կը ծաւալի եղեր։

Ազդային վարչութեան անհրաժեշտ պարտքն է՝ ոչ միայն պատշաճ նամակ ընել այդ քաջազան էֆէնտիին որ իւր բազկին ուժը խնդդ ժամկէտ մը վերայ փորձելու կելնէ, այլ և դոնէ նէ նեղութեան հատուցում մ՚ատանալ. դժբազդ դպհին համար։

. . . խրատդիր ակր.

Արդարութեան և իրաւանց ձայնը Ձեր պատեհական լրագրին էջերուն մէջ միշտ արձագանդ դտած ըլլալուն՝ կը համարձակիմ այս անգամ անլսր անիրաւութիւն մը նկարագրել անկոչնակալ ազգով, որուն վրայ Ձեր արդարոյն և խոհան դիտողութիւնն ալ կը խնդրենք։

Խարբերդաբնակ Պէզճեան մեծատուն Ամիրայի օրէն սկսեալ Մ. Եկեղեցւոյ աչքառուր ժամակոչ եղբարց համար ուրշուած է տարին մի ձեռք հագուստ չինել չուխայէ, այս պրոշումն ա՛յնպիսի հաստատութիւն գտած է, որ ասկէ 8—9 տարի յառաջ, եկեղեցւոյ անառիկը մեծագումար պարտուց ներքև ճնշուած մինչև իսկ՝ ժամանակին Պատ. Թ. խորհուրդը չէ կարողացած խնայողական փոփոխութիւն մը մուծել առ այն, անշուշտ արժանայիշատակ բարերարի մը որոշումը յարդելու մտօք. այս տարի, որ անառիկը ազատ է պարտուց ճնշումէն, չեմք դիտեր ինչ տեսութեամբ խնայողական փոփոխութիւն մ՚ընել կը փորձուի և այն ալ դրեթէ աննկատ. այսինքն չուխայի տեղ տիմի որոշուելով։

Ժամակոչ եղբարք այս անիրաւ փոփոխութեան վրայ թէ և արամեալ, այսու ամենայնիւ իրենց արդար իրաւունքը չը համարձակելով պահանջել յայտնած կը ներկայանան դերձակին որ իրենց չափն առնու՝ իրենց մէջէն միայն Պօղոս եղբայրը ի՛պդպարարէ որ եթէ ըստ հին սովորութեան չուխայէ որշուի, պատրաստ է չափ տալ. եթէ ոչ, ինք տիմիէ հագուստ պէտք չունի։ Ա՛յս իրաւացի պահանջը Թող. խորհրդոյ դանձապետ Ֆէնէճեան Յովակիմ էֆէնտիի ականջն հասնելով, չեմք դիտեր ինչ արտաքոյ կարդէ դայրոյթ ի՛դդայ. կը դանէ անմիջապէս Պօղոս եղբայրը Թող. խորհրդարանի սենեակ առջև և կայծակի արագութեամբ վրան վազելով՝ ա՛յնպիսի չանկարծական և անթոյլ հարուածներ և անլուր հայհոյանքներ կը տեղացնէ նեղճին դլխուն՝ ի ներկայութեան բազմաթիւ երիտասարդաց, որ նեղճ Պօղոս եղբայրը դետին կը վռնտ արիւնաթաթախ. մեր դիւցազն ասպետն ասով ալ իր վրէժխնդիր կիրքը չը յագեցնելով՝ խոստովան կը հրամայէ որ նեղճին կարասիները անմիջապէս եկեղեցւոյ դռնէն դուրս ձդուին. իր ներկայութիւնը բաւական կը տայ անտուկը, իր ձեռամբ կը քննէ տանն իր մի ըստ միջոց, իրը թէ մի՛ պատ դտած նիւթ մը դանուի. ի՛ մի բան՝ իր վայրադ կիրքը դոհացնելու համար չը խղճար երիկ նեղճ պանդխտին ինն տարուան հաւատարիմ աշխատութեան մէջ չիտ փնտռել. վերջապէս ազարդիւն այս նպատակէն՝ ուղղակի Օրթա խահուէն կ՚երթայ, հոն կ՚իմացնէն իրեն որ Պօղոս եղբայրը կիսատ մեռ հիւանդ թողած է արեանց մէջ չափահաս, « ի՞նչ կ՚ըլլայ, կը պատասխանէ հրատարակաբ. Թող չան մէկը պահապ ըլլայ, եթէ սատկի՝ ես գոհութեամբ սրսկ կը վճարեմ տուգանքը. իսկ եթէ ողջ մնայ, ես ասով (գրպանը ցոյց կը տայ օրուն մէջ բէվոլվէրը մ՚ըլլալը կը հասատեն) կրնամ գինքը վերջացնել». Ակռցն՝ ուրեմն դիւցազնդ քաջագործ։

Պարաք կը համարիմ, Խմբագիր Տէր, նկարագրելու չը վերջացուցած ակնարկ մը նետել Ֆէնէճեան էֆէնտիի անցեալին, որուն մէջ այսպիսի դիւցազնագործութիւններ լի են։ Ակնառութեաք կը վկայեն որ միանդամ Մայր եկեղեցւոյ սրբավայրին մէջ պանդուխտ հայազգի մը ապտակած եղած է, երբ սա ամենայն խորհրդին մերձենալու պատրաստութեամբ կ՚ամբաղկը քահանայ մը որ իրեն ապրուստ չունէր։ Միանդամ ևս դեղագործ Պ. Սահակ անուն անձին սպառնալիքներ ըրած է յանկրաւի, և եթէ ընդմիջում չլինէր՝ անշուշտ սա ևս պիտի վայելէր նորին քաջագործութեան արդիւնքը։ Տակաւին տարի մը չը կայ որ Պէզճեան վարժարանի նախորդ հոգաբարձուներէն Տաճատեան էֆէնտին մազապուր դերծած է սոսկ վայրագ դանազկոծութենէն։

Արդ, ահա խմբագիր, ահարկ նեղճ կոնդնիլը մարդկային արդասի գազանութեանց ա՛ր ատելութեան դերագոյն լինելը հարկ չէ ձեզ յիշեցնել, այլ կը խնդրենք ձեր անկողմնակալութենէն մեզ այն որ բարեհաճիք տալ անկիւն մը չը նորհել ձեր ազդասէր լրաթերթին մէջ, կանխաւակս ընդունելով մեր խորին չնորհակալաց հաւատարին։

14 մարտ 1879 * * *

Գումդալոս

Ջմիւռնիա 10 մարտ 1879։

. . . Նախազգի Մասիս պատուական ընտրող։

Կը յուսամ թէ չատ սիրով կը հրատարակէք ազգային ուրախական տեղեկութիւնները։

Ջմիւռնիոյ Հայ ժողովրդեան՝ մանաւանդ կանանց բարեպաշտութիւնն արդէն յայտնի է ամենուն։ Մեր Գեր. Առաջնորդը կիրակի օրերը քարոզ կը խօսի ընդհանրապէս արանց և կանանց համար, իսկ չորեքշաբթի կամ ուրբաթ օրերը կը խօսի յատկապէս կանանց համար, որոնք խուռն բազմութեամբ և երկիւղածութեամբ կը լեցուին մերթ Ս. Սահակեանոսի և մերթ Ս. Լուսաւորչի եկեղեցիները։ Ամենէն ուրախալին այն է, որ բողոքական առաքելուհիներն ալ, որոնք եկած են Ջմիւռնիոյ մէջ իրը թէ հոգիներ փրկելու, ինքնին մեծաւ սիրով և անընդհատ ներկայ կը գտնուին Գեր. Առաջնորդին ատեստարանալուն քարոզներուն։ Այս առաքելուհիներէն մէկը, քարոզէն գլխի Հայ սիկնանց հետ խօսելու առիթ ըստ է թէ՝ բազդատութիւնը որ այսպիսի վարդապետ ունիք. եթէ տասը նման հնուհետ և գայտնութիւն խօսող քարոզիչ մը Ամերիկա կամ Անգղիա ըլլար, մեծ համբաւ կը վաստկէր և ամէն հարիւր տարի անգամ կ'ընդունէր։ Այս ըսելէն յետոյ պարզմտութեամբ խոստովանած է նաև թէ՝ մեք մեր երկրին մէջ չունինք կարծեր բնաւ թէ Հայերն այսպէս ազգի կը հասկնան քրիստոնէութիւնն և այսպիսի աստուածպատան վարդապետներ ունին։

Սոյն առաքելուհիներու յամախեն Հայ եկեղեցին՝ մեծ քաջալերութիւն է Հայ սիկնանց համար. քանդի կ'ամխուսին ատելի հաստատել իրենց բարեպաշտութեան մէջ և ատելի սիրել իրենց եկեղեցին, որ իւր առաքելական նախնի հնութիւնաւ նախանձելի պարծած է մինչև անդամ նոր ավետարչի առաքելուհիներուն, որոնք մեզմէ իբր հասկացողութիւն ունեցած են մեր եկեղեցւոյ նկատմամբ։

Բայց մի այն ուրախական տեղեկութիւնն է, օրական խնդիրներուն մէջ կատարեալ ուշ կը բանէ նաև Ջմիւռնիոյ Գաւառական Երեսփոխանութեան նոր ընտրութիւնը. քանդի դաւառիս երեսփոխանութիւնը, թէ և անդամից տանից հրաժարութիւն իւր մեծամասնութիւնը կորուսած չէր, բայց բարեաց վերակացութեան սիրով վառուած՝ խոհեմին հրաժարական տուաւ այն պայմանաւ, որ նոր երեսփոխանութիւն ընտրուի և նիստերն ոչ թէ լոկ մեծամասնութեամբ՝ այլ ամբողջական լրութեամբ չարաչանաչին յօդուած Ջմիւռնիոյ ժողովրդեան և՛ պարծանաց Սահմանադրական վարչութեան Աղբիւր։

Ընդունեցէք . . . .

* * *

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ, 14/26 ՄԱՐՏ 1879

Հրատարակին վրայ նշանակութեան արժանի փոփոխութիւն մը չկայ։ Այլ և այլ արտաքին բերքերու վիճակն անցեալ շաբթուընէ ատելի դէշ է։ Գիներն ատելի կամ նուազ ինկան, ապրանք դնողները մեծ զգուշութեամբ կը վարուին Խահվիներն հապիւ թէ դնող կը գտնեն 7 1/2 էն 9 1/2 ոսկիի. չաքարներն 174 և 184 դրչի վրայ կը մնան սեռակին և եկած տեղւոյն համեմատ. բէմբրօլներն (կապ) ատելի սակար են քան անչարժ. ձհնուակի բրինձներն 39 ֆրանք 50 սանթիմի գնով գտնելէն յետոյ, այժմ խնդրող չունին. Հնդկաստանէն եկած բրինձներն 150–152 դրչի ինկան։ Միսվ բանիս, բոլոր գաղթարերքերուն և ուտեստի վերաբերեալ ապրանքներուն գիները սակար են և խնդրող չատ չունին։

Արեւոտաց տուրհաւն ալ խիստ հանդարտ վիճակի մէջ է։ Ատոր պատճառները են, պատրաստ ապրանաց առատութիւնն, հետզհետէ ապրանք գալն և Եւրոպացին ծանուցուած գիներն, որք քաջալերական չեն։ Ուստի ցորեններըը 20 վարտ կորուսին։ Գարին անտես մնացած է, և վար գիներով առնուլ չատ ուզեր։ Եգիպտացորենն առաջուան չափ չուզուի։ Նոյնպէս են վարսակն ու համարը։ Գալով ալիւրներուն, իւրաքանչիւր Թինայի պատճառաւ Օսմանցին ապրանք չգար, մեր հրատարակին վրայ պատրաստ ապրանքն այնքան առատ է որ գիներն հաստատութիւն չգտնելէ զատ՝ հետզհետէ ատելի կը սկսարանան։

Ներքին բերքերն ալ միւսներէն լաւագոյն վիճակի մը մէջ չեն։ Գործերն ընդհանրապէս խիստ սահմանափակ են, և գիները կիյնան քանի որ պատրաստ ապրանաց քանակութիւնն ատելնայ։ Մանաւանդ թիֆթիքները չատ դէշ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Լոնտրայէն կը ծանուցուի թէ նորէն թիֆթիք ծախուած է ատելի սակար գիներով, այսինքն 20 բէննիի, որ օրան 21 դրչի կուգայ. նոր հունձքն՝ի մծայ պիտի սկսի, և ըստ որում չկայ թէ առատ քանակութեամբ թիֆթիք պիտի գայնայ, կը կարծուի թէ ներկայ գիներն ալ չպիտի կրնան բանուիլ և անկասկած պիտի չարաւնակէ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԳԱՂԹԱՔԱՐԵՐ

		Լ. 100
Խահվէ. Բիւս Ա. տես. 100 օք.		920—950
» » Բ. »	»	820—860
» » Գ »	»	750—800
» Ջանապան	» օք.	— Լ. 104
Շաքար վուշի Հոլանտա և Թրիէսթէ		
կենդ. 174—185		Լ. 103
» » Գաղղիա	»	— »
» պլուա 5 քիլ.	»	— Լ. 100
» » 5 և 2 1/2 քիլ.		250 »
		Լ. 104
Պղպեղ Ա. և Բ. տես.	օք.	5 1/4—5 3/8
Մեխակ (գարնդիլ)	»	20—22 Լ. 100
Խունկ	կենդինար	170—220 »
Լեղակ (չիվիա) Պենկ. զան. տեսակ		
	օք.	90—125 »
» Մատրան զան.	»	45—60 »
Որդան կարմիր (գրբմիզ)	»	40— Լ. 104
Բէմբօլ (կապ) Ամերիկա		
	անուակ	37 1/2—38 Լ. 100
Սպարմաչէթ 8—9 քիլ.	»	57—64 »
» 11 »	»	95—100 »
» 10·70 »	»	100—105 »
Ապակի	»	18 1/2—19 ֆր.
Թէյ, Գօնկօ	օք.	20—22 Լ. 105
» Բէ-քօ ծաղիկ	»	40—100 »
Օսլայ (նիշաստա) Գաղ.	»	3 1/2—3 3/4 Լ. 140
» Անգղ.	» անուա.	195—200 » 100
Բրինձ ձհնուա 100 քիլ.		39 1/2—
		40 ֆր.
» Հնդկ.	»	150—152 Լ. 100
» Եգիպտ. օք.		2 7/8—3 »
Սիրիմօ, Գաղ. և Ռուս.		18–19 կալ. 1 լիտրա
Ռոմ, Անգղ. և Ամեր.		9—11 » » »
» Թրիէսթէ		16 » » »
		Լ. 105
Կարապ, Միսկերիա օք.		13–13 1/2
» Բումկլի	»	— Լ. 105
Ձարպ Ռուս. ակռ.	»	6—6 1/2 Լ. 105
» Բուռ. տիկով	»	3—3 1/2 140
Խավեար սև, Ա. տես.	»	50—54 120
» » Բ.	»	» 40—45 »
» կարմիր	»	7— 140

ՄԵՏԱՂ

Լ. 100

Պողպատ (չէլիք) Թրիէս. անատ.		170–175
Երկաթ ձողաձև կենդինար		50—51
» ծրար	»	52—53 Լ. 106
» չրջանակ	»	53—56 »
» ճոպ. Շուէտի	»	88—90 »
» ծրար	»	» 92—93 »
» տախտակ Ն 3/14		90—92 »
Պղինձ Անգղ. օքան		13—13 1/2 »
Զինկօ 100 օքան		74—78 ֆր.
Անագ կենդինար		455—460 Լ. 100
Անուշադր (նիշատըր) օք.		7–7 1/4 »
Կապար տախտակ կենդ.		135–140 Լ. 104
» խողովակ օք.		3—3 1/8 »
Թիթեղ 2 անուակ		180—185 Լ. 100
Գարվիցա 50 քիլ.		72—76 »

ԱՐՄՏԻԲ

Յարեն կարծր Ազամ. զրուշ		27—30 Լ. 100
» » Իսմայիլ	»	27—30 »
Կիրքա Ազամ.	»	26—23 »
» Դանուբ	»	22 1/2–26 »
Կարծր Պալչըք Բիւսմնձ.	»	— »
Ռատաթ. Ազրիան.	»	— »
Կակաղ Դանուբ	»	22—26 »
Բումկլի	»	21—25 »
Եգիպտացորեն Դանուբ	»	13 1/2—14 »
» Ռօմի, Օրտու	»	14—14 1/2 »
» Բումկլի	»	— »
Գարի Դանուբ	»	9—11 »
» Բումկլի	»	10–11 1/2 »
Վարսակ (Հուլաֆ) Անտ.	»	10–11 »
» Բուռ.	»	11—11 1/2 »
Համար (չավատր)	»	13—14 »

ԱԼԻՒՐ

Օսլայ, Ա. տես. 60 օք.		— Լ. 100
» Բ. »	»	114—118 »
» Գ. և Դ.	»	— »
Իպրայիլ, ըստ տես.	»	88—103 »
Կալաց Ա. տես.	»	103— »
» Բ. և Գ.	»	88—93 »
Բնիկ Գ.	»	92—96 »
» կարծր	»	88—92 »

ՀԱՆԳԱՍՏՈՒԽ

Նիւս-Գաղմէլը նաւտ. թօնէլ.		22— Շիլ.
» մէթերանոցի	»	26— »
Գարաիճ, նաւտ	»	22— »
» մէթերանոցի	»	26— »
Լիվերբուլ, նաւտ	»	20— »
» մէթերանոցի	»	24— »
Հիւլ, նաւտ	»	18—19 »
» մէթերանոցի	»	22—23 »

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ

Մաճոռէ Լ. 105

Թ.	5–9 լիւլ. լիւրէն	7 1/4–7 3/4
Մէքմիդան	5–9 » »	7 1/2–7 7/8
Լօնկ Գլօթ	5–7 1/2 »	7 5/8–
» »	6–10 »	7 1/4–
» »	8–12 »	7–7 1/4

Բամպակ Սանտէ

Էքմէրա Ն. 4/6–6/8–6/14		լիւլ. 48–62
Վաֆէր	»	» 45—50
Էքմէրա	» 16/24	» 60—80
Վաֆէր	»	» 55—60

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ՋԱՆԱՋԱՆՔ Լ. 100

Բամպ. Ադանա Թարսուս	օք.	6 1/4–6 3/4
» Եգիպտոս	»	4—4 1/4
» Վրաստ. Պարսկ.	»	—
» Պալը. Կէյվէ Մայթօս	»	7–7 3/4
Բուրդ Լուացուած Բումկլի	»	—
» » Անատօլու	»	7–9 1/2
» չը » Էսկի Շէհիր	»	4 3/4—
		5 1/4
» » » Նոզդ. Էնկլիւրիւ	»	4—5
		Լ. 140
» » » Գատապ պաշը		7—8 1/2
» այծի (թիֆթիք) Էնկլիւրիւ	օք.	
		21—22 Լ. 100
» » ստորին տեսակ	»	—
» » Պէյազար, Գասթէ.	»	19–20
» » Վան և այլն	»	10–12
Մորթ ոչխարի, չոր		7—12 հատ 1 լիտրա
» այծի	»	10—15 » »
» կովու	»	օք. 7 1/2–8 1/2 Լ. 120
Մեհաքս Պրուսայի	»	— »
» Պաֆրա Կէյվէ Լ'Պալըքէսէր	օք.	— »
» Պարսկ.	»	օքան 16 1/2—19 ֆր.
» Պուխարա, Խօրասան	օք.	39–48 »
Խոզակ չոր, Պրուս. Սիբրիա եւ	»	50— Լ. 140
» ծակած	»	» 40— »
Դեղին մեղրամոմ, Անտ.		17 1/2–18 Լ. 110
Ձէյրի կեսար. էնկ.	օք	4 1/2–5 1/2 Լ. 100
» Իսքիւրէ և Թօղաթ	»	2 1/2—4 1/2 »
Գապի խէժ (քիմըէ) լաւ տես.		27—34 »
Կաներ (քէնէվիր) Անտ.	օք.	2 1/2—4 »
Սև կորեակ (քէնէվիր Թօխումու)		
	օք.	1 1/4—1 1/2 »
Ափիօն, Ս. տես. Մալաթ.	օք.	240–250 »
» Պալըքէ. Կէյվէ եւ	»	195–220 »
Կոտաւաս (քէնէն Թօխումու)	քիլէ	27–28 »
Սուսամ	օքան	2 3/4–3 »
Անիսօն Փիսթէ,	»	9—9 1/2 »
» Բուռ.	»	7 1/2—8 »
» Անատ.	»	6—6 1/2 »
Քեմոն (քիմիոն)	»	6— »
Զէյթ, Միտիլլի և Էմարէմիա		
	օք.	3—3 1/4 Լ. 110
» Կիրիա	»	3—3 1/8 »
» Մուտանիա	»	3 1/2— »
» Քիոս	»	6 »
» Ցուն. և Վոլոս		3—3 1/4 »
Օմառ, Բանտիա	օք.	3— »
» Հանիա	»	4 3/4— »
» Ռէմիմօ	»	3 3/4— »
» Միտիլլի և Էմարէմիա մաքուր		
	օք.	4—4 1/2 Լ. 140
» Ստորին տես.	»	3—3 1/2 »

ԸՆԴԵՂԷՆՔ

Ոլուն (ալէվլիա) Օսէտա	օքան	
		1—1 1/2 Լ. 100
Լուբիա, Դանուբ և Տրապիզոն		
		100 օքան 100—150 »
Ախտա		օք. 1 1/2—1 3/4 »
Բակլա, Գաւատա և Փիաս		— »
» Պանտըրմա		45—50 »

ԶՈՐ ՊՏՈՒՂՔ

Նուշ		օքան 7—9 Լ. 100
Կաշին Տրապիզոն կենդ.		130—140 »
Ընկոյզ Անատ.		օքան 1 1/2—2 »
Թուզ Գալամաթ կենդ.		100—105 »
» Զմիւռնիա	»	100—120 »
Ջամիչ սև, Ձէյտի	»	90—95 »
» » Ֆօչա	»	90—95 »
» կարմիր (էլէմի)		օք. 3—4 1/2 »

Ա. Զ. Գ.

Գալըդյաստրայ–Ալեւ Լեան ընկերութիւնը Տարօնոյ դաւառին համար գոտատուփ պէտք ունենալով, կը խնդրուի որ Տարօն երթալու փափաքող դաստատուք բարեհաճին դիմել Տիօքէն խորհրդոյ սենեակը, ի Սառնըձմի կամ Գալաթիա, հինգշաբթի և չարաթի երեկոյ ժամը 10ին։

Տրուելիք ամսականը դժուարութիւն։

Ը. Զ. Գ.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԹՐԻՄՈՒՆԱՑԻ

Կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ներկայ մարտ ամսոյ 16/28ին ըստ կանոնաւ՝ վարչական խորհրդոյ ոգուշմանբ՝ երթևեկութեան դիները պըղինձ դրամով պիտի վճարուին, և թէ ներկայ ուղեգիրն հետևեալ կերպիւ պիտի փոփոխի։

	Ա. դաս	Բ. դաս
Գալաթայէն Պէշ Օրթ. փր.	80	60
» Բաղաթաշ »	60	40
Բաղաթաշէն Պէշ Օրթ. »	60	40
Լամին-Էօնիւէն Ազատայ »	80	40
» Սալթան Մահմուտ»	60	40
Լանկայէն Եէնի դուքէ »	—	60
» Ազա Համամ »	—	40
Զօրականք մինչև Զամուշ	—	20

Թղթատրաճն հրատարակին վրայ ունեցած դնով պիտի ընդունուի։

Ընդ. ան օրէն
Բ. վէրեմօ

Ի Լ Ա Ն

Նիզամիյէ էրզաք անալորը իչիւն մէմուրէն մահճուզ պուլունան նուամանէսի վճճնէ պէշ երիզ էլի պին դէյեէն ալթը երիզ պին դըչէյէ գատար շուրութը մալումէսիյէ միւպայա խոլչճէկի եվվէլտէ իլան դըլընան Սլթը երլարդը լմապիր օլունան իչիւնճիւ ձէնօվա բիրինճինին իճրա խոլչէն միւնաքասասընտա պէհը գըչէսի երիզ փարայա թալիպլի էօհտէսինտէ գալմըշ վճ մարթը բուվինին ան տօղուզունճու բաղար իլթէսի կիւնիւ թէքրար միւնաքասասընէն իճրասըյա գարարը դոմիսէնին վէրիլմէսի մուգարթէր պուլունմուշ օլմազլա իթասընտա թալիպ օլան, լարըն եէվմի մէդքիւրաէ սատմ եչտիսէ Տարի Շուրայի ատքերիյէ կէլմէլերի։

12 մարթ 1879

Գազը Սէրասքէրլիք

Advertisements referring to British or American Goods, etc., are exclusively received for this Paper at
EUG. MICOUD'S Foreign Advertising Agency 139—140, Fleet Street, London.

Ս. Զ Գ

Ֆրէնկեան վաճառատան մէջ ըս-տիպողական պատրաստութիւններ կը տեսնուին մարտ 15ի վիճակահանութեան ճիշդ ժամուն տրամադիր գըտնուելու։ Գաւառները պատուէր եղած է թէ քիչ օր մնացած ըլլալուն՝ հեռագրի միջոցաւ միայն կրնան պօլիս իրենց ծանօթներու ձեռօք վիճակատոմս գնել։ Մարտ 15 ժամ ճիշդ 6 ու կէս, սոյն վայրկենէն վերջը տոմսակի վաճառումը պիտի դադրի։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԱՄԱՏԵԱՆ ԶՈՒԼՈՒՄԱՆ

Օրուան տաքս թիւ 465

Հայ, Տաճիկ և Եւրոպացի տպագրական տառերը իրենց ամեն տեսակ-ներով կը գտնուին պատրաստ խիստ արժան գիներով։

ՍՈՒՔԻՆԿ ՇԻՐՕՐ

Ցայսմէն էտ որ երախայք ծնանելէն մինչ երեք տարեկան հասակը գրեթէ շարունակ փորի ցաւ • վարհարութիւն, ստամոքսի անհանգստութիւն, անքուն մնալ, ջղային գրգռութիւն ևայլն կունենան, մանաւանդ սկսած հանելու միջոցին, և այս նեղութիւնները աղէտալի կը սատկանան ամառուան տաք եղանակին։ Սուքինկ Շիրօրը վերոյիշեալ դժուարութեանց ամենուն ալ առաջքը կառնէ ու կը քաջալերէ, որով երախան կը հանգչի ու կը զօրանայ յուրախութիւն մեծ իւր ծնողաց։ Գործածողները շատ գոհ են։ Ուզողը կրնայ փորձել. գինն ա-ժան է. նորածին երախայից կաթիլով կը տրուի, վեց ամիսէն վեր եղողին օրը երեք անուչի գրպալ. կը ծախուի ի. Պօլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերայց Ա.Մերճիկայի մագազան։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՊԻԾԱԿ

Զ. ԽԱՅՓՈՒՆՑԻ

Ա.յս գուարճալի և օգտակար գործին առաջին տեարը կը լսօսի աղջիկանց չունչով 115 տարի ապրելու արուեստին վրայ։ Մէկ տեարին գինն է 20 փարանոց մէճիտ մը. իսկ կանխիկ քառորդ մէճիտիէ մը տուողն իւրաքանչիւր պիտի ունենայ 12 տեարի, որոնք հետզհետէ պիտի հրատարակուին։

Կեդրոնատեղին է Ղուկասեան գըրատունը։

Ա. Ա. ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԱԶԳ. ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Մանր պղպջոց համար

Սուղ միջոցի մէջ այս հրրորդ անգամն է որ ի լոյս կընծայի սոյն գիրքը, որուն իբր նախնական դասագիրք ունեցած կարևորութիւնը արդէն հաղարաւոր օրինակով սպառմամբն հասատատուած է։ Ա.յս անգամ հեղինակը՝ հրրորդ տպագրութեան մէջ՝ սոյն Ազգ. պատմութեան դասագիրքը ըլլ խիստ կարևոր գիտելիքներով հարստացուցած և ընդարձակած է, ակնարկ հայկազանց ժամանակէն մինչև Պէրլինի վեհաժողովը և տարւոյս ակիզբները պատահած մեծամեծ անցքերը։

Ընտիր և հաստատուն թղթի վրայ հայատառերով տպարանէն ի լոյս ընծայուելով, կը ծախուի եէնի—ճամի Զիլինկիրլէը ճատէսկի, թիւ 2, Ս. Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գրըբաւճառաց քով։ Գինն 3 1/2 ղրշ արծաթի ստակ։

Վարժարանաց համար օրինաւոր զեղչ կըլլայ։

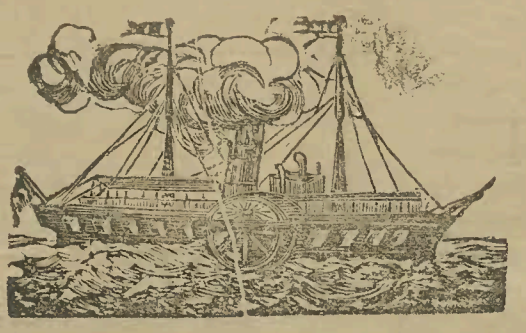

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1879 ՄԱՐՏ 15 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՐՏ 31

ՐՈՍՓՈՐԻՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱԻՆԵՐԸ

Ժամ	Ե-ԲՈՂՈՔ ԵՂԱՆԱԿ	Թիւ
12 30	ԿՀՆԻՀԱՂԼԷՆ Մ.ԶԱՐՈՂ ՊՀՕՒԼՔԱՀԼԻ, ԹԱՐԱՊԱԼԻԱ, ԿՀՆԻՔԷՕՅ, ՍՊՀՆԻԱ, ԼՄԻՐԿ-ՊՕՅԱՃ. Ր. ՀԻՍԱՐ, ՊՀՊՀՔ։	32
1 30	ԿՀՆԻՐ. ՄՀԶԱՐՈՂ • ՊՀՕՒԼՔԱՏ• ԹԱՐԱՊԱԼԻԱ • ԿՀՆԻՔ• ԼՄԻՐԿ• Ր• ՀԻՍԱՐ • ՊՀՊՀՔ ։	19
2 45	ԿՀՆԻՀԱՀԱՂԼԷՆ ՄՀԶԱՐՈՂ• ՊՀՕՒԼՔԱՏ • ԹԱՐԱՊԱԼԻԱ • ԿՀՆԻՔ• ՍՊՀՆ. ԼՄԻՐԿ. ՊՕՅԱՃ. Ր. ՀԻՍԱՐ, ՊՀՊՀՔ, ԱՐՆԱՎ.	18
4	ՄՀԶԱՐ, ՊՀՕՒԼՔԱՏ• ԹԱՐՈՂ• ԿՀՆԻՔ• ԼՄԻՐԿ• ՍՊՀՆ. Ր• ՀԻՍԱՐ, ՊՀՊՀՔ, ԱՐՆԱՎ • ԴԱՐՁԷՑ ՕՐՓԱՔ • ՊՀՀԻԿ •	32
5	ԿՀՆԻՀԱՀ. ՄՀԶԱՐՈՂ• ՊՀՕՒԼՔԱՏ• ԹԱՐ. ԿՀՆԻՔ• ԼՄԻՐԿ. ՊՕՅԱՃ. Ր ՀԻՍԱՐ, ՊՀՊՀՔ, ԱՐՆԱՎ. ՊՀ.ՂԼ. ՕՐՓԱՔ• ՊՀՀԻ •	28
6 30	ԿՀՆԻՀԱՀԱՂԼԻՆ ՊՀՕՒԼՔԱՏ• ԹԱՐԱՊԱԼԻԱ, ՊՀ.ՂՔՕՂ, ԿՀՆԻՔԷՕՅ, ԼՄԻՐԿ• ԳԱՆԼՃԱ, Ր• և Ա• ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆ. ՄԻԼԼԻ, ԱՐՆԱՎ. ՁՀՆԿ. ՊՀ.ՂԼԸ. ՕՐՓԱՔԷՕՅ, ԴԱՐՁԷՑ ՊՀՀԻԿՄԱՂ, ԻՍԿԻՒՄԱՐ •	4
8	Ր• և Ա• ԳԱՎԱՂԻՆ ԿՀՆԻՀԱՀ• ՄՀԶԱՐ• ՊՀՕՒԼՔԱՏ• ԹԱՐԱՊԱԼԻԱ, ՊՀ.ՂՔՕՂ, ԿՀՆԻՔԷ ԼՄԻՐԿԻՆ, ՊՕՅԱՃ. Ր• ՀԻՍԱՐ, ՊՀՊՀՔ, ԱՐՆԱՎ. ԴԱՐՁԷՑ• ՕՐՓԱՔԷՕՅ, ՊՀՀԻԿՄԱՂ •	19
9 45	ՄՀԶԱՐՈՒՄԲՈՒՀԻՆ ՊՀՕՒԼՔԱՏ• ԹԱՐԱՊԱԼԻԱ • ԿՀՆԻՔԷՕՅ, ԼՄԻՐԿԻՆ, Ր• ՀԻՍԱՐ • ԱՐՆԱՎ• ՕՐՓԱՔԷՕՅ, ՊՀՀԻԿՄԱՂ •	22

Ա.ՐՆԱՎՈՏ ԵՂԱՆԱԿ

12 45	ԱՐՆԱՎԱՏՔԷՕՅԻՆ, ԴԱՐՁԷՑ• ՕՐՓԱՔ• ՊՀՀԻԿՄԱՂ •	28
1 15	ԱՐՆԱՎԱՏՔԷՕՅԻՆ • ԴԱՐՁԷՑ • ՕՐՓԱՔ • ՊՀՀԻԿՄԱՂ •	23
1 45	ՊՀՊՀՔ, ԱՐՆԱՎ. ԴԱՐՁԷՑ• ՕՐՓԱՔ• ՊՀՀԻԿՄԱՂ, ԴԱՊԱՓՄԱՂ •	22
2 30	ԱՐՆԱՎ • ԴԱՐ• ՕՐՓԱՔ• ՊՀՀԻԿ• ԴԱՊԱՓՄԱՂ •	21
3 15	ԱՐՆԱՎ• ԴԱՐ• ՕՐՓԱՔ• ՊՀՀԻԿ• ԴԱՊԱՓՄ.	23
4	ԱՐՆԱՎ• ԴԱՐՁԷՑ• ՊՀՀԻԿ• ԴԱՊԱՓՄԱՂ •	18
10 15	ԱՐՆԱՎԱՏՔԷՕՅԻՆ ՈՂՂԱԿԻ ԿԱՇԱՐՔ •	21
11	» » »	28

Ա.ՑԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ

12 30	ՊՀ.ՂՔՕՂ, ԲԱՇԱՓ• ԳԱՆԼՃԱ, Ա• ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆԱԿԱԼԻՆ, ՎԱՆԻՔԷՕՅ, ՁՀՆԿՀՔԷՕՅ, ՊՀ.ՂԼԻՐՔՀՅ, ԴԱՈՒԶԿ •	21
12 30	ԱՐՆԱՎ• ՎԱՆԻՔԷՕՅ, ՁՀՆԿՀՔ• ՊՀ.ՂԼԻՐ• ԴԱՈՒԶԿ• ԳԱՓ •	4
12 45	Ր• և Ա• ԳԱՎԱՂԻՆ ՄՀԶԱՐ• ՊՀՕՒԼՔԱՏ• ԹԱՐ• ՊՀ.ՂՔՕՂ, ԲԱՇԱՓ• ԳԱՆԼ• Ա• ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆԱ• ՎԱՆԻՔ• ՁՀՆԿՀՔ• ՊՀ.ՂԼԻՐ• ԴԱՈՒԶԿ •	17

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԻՆԵՐԸ

Ե-ԲՈՂՈՔ ԵՂԱՆԱԿ

2	ԳԱՓ ԼՄԻԿ• ՊՀՀԻԿ• ԴԱՈՒԶԿ• ՕՐՓ• ՊՀ.ՂՔ• ՁՀՆԿ• ԱՐՆՎ• ԳԱՆԱ, Ա• և Ր• ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆԼ ԷՄԻՐԿՀՆ, ԿՀՆԻՔ• ՊՀ.ՂՔՕՂ, ԹԱՐԱՓ• ՊՀՕՒԼՔ• ԿՀՆԻՄԱՀ•	4
2 30	ՊՀՀԻՔՓ• ՕՐՓԱՔ• ԱՐՆԱՎ. Ր• ՀԻՍԱՐ, ԼՄԻՐԿ• ԿՀՆԻՔ• ԹԱՐԱՓ• ՄՀԶԱՐ•	32
5	ԳԱՓ• ՊՀՀԻԿ • ՕՐՓԱՔ • ԱՐՆՎ • ՊՀՓՊՀՔ Ր• ՀԻՍԱՐ, ՊՕՅԱՃ. ԿՀՆԻՔ• ՊՀ.ՂՔՕՂ, ԹԱՐԱՓ• ՊՀՕՒԼՔ• ԿՀՆԻՄԱՀ•	19
6 30	ԻՍԿ • ՊՀՀԻԿ • ԴԱՈՒԶԿ • ՕՐՓԱՔ • ՊՀ.ՂՔ• ՁՀՆԿ • ԱՐՆԱՎ. ԳԱՆԱ• Ր• ՀԻՍԱՐ, ՊՕՅԱՃ• ԿՀՆԻՔ• ԹԱՐ• ՊՀՕՒԼՔ•	23
8	ՊՀՀԻԿՄԱՂ, ՕՐՓԱՔ• ԱՐՆԱՎ. Ր• ՀԻՍԱՐ, ԷՄԻՐԿ• ԿՀՆԻՔ• ԹԱՐԱՓ • ՊՀՕՒԼՔԱ • ՄՀԶԱՐԱՊԱԲՆԱԼ •	22
10	ԱՐՆԱՎ• ՊՀՓՊՀՔ • Ր• ՀԻՍԱՐ, ՊՕՅԱՃ. ԷՄԻՐԿ• ՍՊՀՆ. ԿՀՆԻՔ• ԹԱՐԱՓ• ՊՀՕՒԼՔ• ՄՀԶԱՐ• ԿՀՆԻՄԱՀ•	37
10 40	ՊՀՀԻԿ• ՕՐՓԱՔ• ԱՐՆԱՎ• ՊՀՓՊՀՔ, Ր• ՀԻՍԱՐ, ԷՄԻՐԿ• ՍՊՀՆ ԿՀՆԻՔ• ԹԱՐԱՓ• ՊՀՕՒԼՔԱ• ՄՀԶԱՐԱՊ• ԿՀՆԻՄԱՀ•	18
11 15	ՊՀՓՊՀՔ • Ր • ՀԻՍԱՐ, ՊՕՅԱՃ. ԷՄԻՐԿ• ԿՀՆԻՔԷՕՅ, ԹԱՐԱՊԻԱ • ՊՀ.ՂՔՕՂ, ՄՀԶԱՐՈՂ• ԿՀՆԻՄԱՀԼԻ •	19

Ա.ՐՆԱՎՈՏ ԵՂԱՆԱԿ

2 15	ՈՂՂԱԿԻ ԱՐՆԱՎԱՏՔԷՕՅ•	21
2 45	» »	23
3 30	» »	18
9 30	ԳԱՓ• ՊՀՀԻԿ• ՕՐՓԱՔ• ԳԱՐ• ԱՐՆԱՎ.	21
10 15	ԳԱՓԱՓԱՃ, ՊՀՀԻԿՄԱՃ, ՕՐՓ ԱՔ• ԳԱՐ• ԱՐՆԱՎ.	28
11 15	ԳԱՓԱՓ• ՊՀՀԻԿ• ՕՐՓԱՔ• ԴԱՐՁԷՑ• ԱՐՆԱՎ•	23
11 45	ՊՀՀԻԿՄԱՃ, ՕՐՓԱՔ• ԴԱՐՁԷՑ• ԱՐՆԱՎԱՏ•	28
12	ՊՀՀԻԿՄԱՃ, ՕՐՓԱՔ• ԴԱՐՁԷՑ• ԱՐՆԱՎԱՏ•	4

Ա.ՑԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ

3 15	ԻՍԿ• ԴԱՈՒԶ• ՊՀ.ՂՔ ՁՀՆԿ• ՎԱՆԻՔ• ԳԱՆԱ• Ա• ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆԼ• ԲԱՇԱՓ• ՊՀ.ՂՔՕՂ, ԹԱՐԱՓ• ՊՀՕՒԼՔ• ՄՀԶԱՐՈՂ•	33
8 45	ՊՀՕՒԼՔԱ• ՊՀ.ՂՔՕՂ • ԲԱՇԱՓ• ԳԱՆԼՃԱ, Ա• ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆԱ• ՎԱՆԻՔ• ՁՀՆԿՀՔ• ՊՀ.ՂԼԻՐՔՀՅ, ԳԱՈՒԶԿ• ԻՍԿ•	23
9 45	ԳԱՈՒԶԿ• ՊՀ.ՂԼԻՐՔՀ• ՁՀՆԿ• ՎԱՆԻՔ• ԳԱՆԱ• Ա• ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆԼ• ԲԱՇԱՓ• ՊՀ.ՂՔՕՂ, ՊՀՕՒԼՔԱ• ՄՀԶԱՐՈՂ• Ր• և Ա• ԳԱՓԱՓ•	17
10 30	ԳԱՓԱՓԱ• ԳԱՈՒԶԿ• ՊՀ.ՂՔ• ՁՀՆԿ • ՎԱՆԻՔ• ԳԱՆԱ • Ա • ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆԼ• ԲԱՇ• ՊՀ.ՂՔՕՂ, ԹԱՐԱՓ• ՊՀՕՒԼՔԱ•	33
11 10	ԳԱՈՒԶԿ • ՊՀ.ՂՔ ՁՀՆԿ• ՎԱՆԻՔ• ԳԱՆԱ• Ա• ՀԻՍԱՐ, ԳԱՆԼ• ԲԱՇԱՓ• ՊՀ.ՂՔՕՂ•	21
11 40	ԳԱՓԱՓ• ԳԱՈՒԶԿ • ՊՀ.ՂՔ• ՁՀՆԿ• ՎԱՆԻՔ• ՊՀՊՀՔ •	22

ՃԱՇԱԿ

ՀԱՑ ՄԱՏԵՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԼԵԶՈՒԱՆ

Աշխատասիրութեամբ Ա. Պիալեաճեանի

Ազգային հեղինակաւոր գանազան դարձերէն քաղելով ընտիր հաւաքածոյ մ' է Արձակ և Որանաւոր, որով բանասէրք կրնան կատարեալ ճաշակ մ'առնուլ արդի Հայ մատենագրութեան վրայ։

Գործը տպագրութեան յանձնուած ըլլալով, ծախքը վճռր 'ի չատէ թեթևցնելու համար բաժանորդագրութիւն մը բացուած է բոլոր գրավաճառաց քով։

Բաժանորդագրութեան գինն է 2 ֆրանք. իսկ տպագրուելէն յետոյ 3 ֆրանքի պիտի ծախուի։

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՆԵՐԾՆԶՈՒՄՆԵՐ

Ուսումնասէր հեղինակին այս գըրքուկին մէջ ամփոփած է իւր գըրուածներն, որք պատանեկան հասակի մէջ երկնուած, գեղեցիկ հոգւոյ մ'առաջին զգացումներն և մըտածումները կը պարունակեն։

Ը ծախուի եէնի—ճամի Զիլինկիրլէը ճատէսկի թիւ 2, Ս. Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ հայ գըրավաճառաց քով, 'ի գին 75 սանթիմի։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱՐԴ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Թարգմանեալ 'ի Գազպիականէն

Կը գտնուի Ուզուն չարշը Ձրէնկեան գրատունն և ուրիշ հայ գրավաճառաց քով։

Գին Թերթին 1 ղրշ արծաթի դրամ։

ՄԻՆԱՍ ՁԵՐՄԱԶ

ՀԱՑԱՍՏԱՆ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Ա.րտ.ան Տպ.եր-Ի.ե.ան

Հեղինակը Հայ պատգամաւորութեան հետաքրքրաշարժ և կարևոր պատմութիւնն 'ի լոյս ընծայելու ձեռնարկած ըլլալով, այս անգամ կը հրատարակէ առաջին մասը, որ կը պատմէ պատգամաւորութեան կատարած գործերն Իտալիոյ մէջ, Խրիմեանի Պօլսէն մեկնելէն մինչև փարիզ հասնելը։

Կը ծախուի գլխաւորաբար Ղուկասեան գրատունը, գին 1 ֆրանք։

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԻՆ

Կ. Ս. ԻԹԻԼԱՆ

Լրագիրս ամեն օր կը հրատարակուի բայց 'ի կիրակի և տօն օրերէ։

Բաժանորդագրութեան տեղն է Գալաթիա Սանտըղըլար Ճատէսի թիւ 198, նօթս Խան Մասիսի խմբագրատունը։ Իսկ գաւառաց մէջ հետևեալ հպատարբածաց գրասենեակները.

ՋՄԻՒՌՆԻԱ. Սահման է. Տէմէճեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Թոսբալ » Էսկիճեան.
ՊՐՈՒՍԱ. Սահման է. Թանկրեան.
ՌՈՍՈՍՓՕ. Ա.բժ. Տ. Արիստակէս ա-ւագ քահանայ Ֆէլճեան.
ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՕԼԻՍ.
ՍԱՄՍՈՒՆ.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Ս. Լ.ՄՄ.քճեան է.Ֆէէնճի.
ԱՄԱՍԻԱ.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ.
ԵՒԴՈԿԻԱ.
ԽԱ.ՐԲԵՐԴ.
ԵՐԶՆԿԱ. Թոպէճի է.Ֆ. Բազրատունի.
ԿԱ.ՐԻՆ. Կարապետ » Զաքարեան.
ՄՈՒՇ. Մկրտիչ » Փօթիկեան.
Վ.Ա.Ն.
ԲԵՐԻԱ. Սեդրակ » Խարաճեան.
ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ. Թովմաս է.Ֆ. Թաշճեան.
ԵԴԵՍԻԱ.
ՄԱ.ՐԱՇ.
ՖՕՓՇԱՆ. Ֆէրհատ աղա Ս. Ֆէրհատեան.
ՏՓԽԻԱ. Պ. Նիկողայոս Տ. Ղևոնդեան.
ԿԱՒԿԱ.Ս. Պետրոս աղա Հէքիմեան։